

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması
Hakkında Kanun teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. İsa GÖK
Mersin Milletvekili

Gökhan DURGUN
Hatay M.

Ali Kocal
Zonguldak M.

Ali Kocal
Zonguldak M.

Abdullah Özer
Bursa M.

Mesut ÇOKUNER
Isparta M.

Hilmi ERENKAYA
Kocaeli Milletvekili

TEKİN BİNGÖL
Ardahan Milletvekili
Tekin Bingöl

FAYRUK JÜNEL

Bülent Barışcı
İzmir M.

Canan Arıman
İzmir M.

Facide SETHAN
Maraş

[illegible]

GEREKÇE

Anayasamızın, "Temel Haklar ve Ödevler" kısmının, "Siyasi Haklar ve Ödevler" ile ilgili dördüncü bölümünde "vergi ödevi" başlığı altında düzenlenmiş bulunan 73. maddesinin 3. fıkrasına göre;

"Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır. Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır. Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiğı yukarı ve aşağı sınırlar içinde değışiklik yapmak yetkisi Bakanlar Kurulu'na verilebilir."

Bu itibarla vergi hukukunda, "vergilerin yasallığı ilkesi" geçerlidir. Bu ilke, vergilerin yasayla konulması, değıştirilmesi ve kaldırılmasının yanı sıra, kanunlara uygun ve doğru olarak alınmasını da içermektedir.

Gelir Vergisi Kanunumuza (GVK) göre de, gelir vergisinin konusu gelirdir ve vergiyi doğuran olay, gelirin elde edilmesidir. Gelir Vergisi Kanununun 67/1 maddesine göre, bir serbest meslek erbabının serbest meslek makbuzu düzenlemesi için, "tahsil" koşulu gerekir ve herhangi bir şekilde tahsilat yapılmaksızın serbest meslek makbuzu keşide edilmesi beklenemez. Yine Vergi Usul Kanununun 19 uncu maddesine göre vergi alacağı, vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayın vukuu veya hukuki durumun tekemmülü ile doğar. Yani tahakkuku tahsile bağı olan bir vergide, tahsilat gerçekleşmeden serbest meslek makbuzunun keşide edilmesi söz konusu değıldir. Diğer bir ifade ile, henüz serbest meslek erbabının müşterisi ya da müvekkilinden, bağımsız olarak tasarruf edebileceğı, gelir niteliğinde herhangi bir ücret ya da kazanç tahsil etmeden, yani müşterisi ya da müvekkili bu nam ve ad altında bir ödeme yapmadan, vergiyi doğuran olay gerçekleşmemiş demektir ve serbest meslek erbabının da, herhangi bir şekilde serbest meslek makbuzu düzenlemesi gerekmez. Yani gelir vergisi açısından serbest meslek kazançlarında "elde etme" esastır.

Oysa Katma Değer Vergisi Kanunu 10/a maddesi ile, serbest meslekte vergiyi doğuran olay, "hizmetin ifası hallerinde, hizmetin yapılması anı" olarak kabul edilmiştir.

Bu düzenleme ile, vergi idaresi tarafından, bir vergilendirme işlemi ile, serbest meslek erbabına, serbest meslek kazancı elde etmediğı durumda, bu kazançtan dolayı gelir vergisi tarh olunması söz konusu olmaktadır ki bu durum "sebeb yönünden hukuka aykırılık" oluşturmaktadır.

Diğer taraftan iki kanunun vergiyi doğuran olayı, aynı hizmette aynı kişi için farklı esaslara bağlaması uygulamada birçok ihtilafa yol açmakta ve avukatlık mesleği gibi birçok serbest meslek erbabı, mesleklerine özgü işleyiş açısından alamadıkları, belki de hiç tahsil edemeyecekleri bir paranın KDV'sini yahut cezasını ödemek zorunda kalarak mağdur olmaktadır. Hizmet ifa edilmiş olmasına rağmen, hizmet bedeli tahsil edilmemişse, katma değer vergisinin yine doğup doğmayacağı gerek ilgililer arasında gerekse yargıda tartışma yaratmaktadır.

Katma Değer Vergisi Kanunu ile Gelir vergisi Kanunu arasındaki uyumsuzluğun giderilmesi zorunlu bulunmaktadır.

Katma Değer Vergisi Kanunu serbest meslek hizmetinin ifasını konusuna almakla birlikte, serbest mesleğin, serbest meslek erbabının ve serbest meslek hizmetinin tanımını yapmamış, bu konularda gelir vergisine atıf yapmıştır. Gelir Vergisi Yasası'nın 65'inci maddesine göre; her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır ve serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır. Gelir Vergisi Kanununda serbest meslek kazancı için elde etmede tahsil esasının benimsenmiş olması, bu faaliyet türünde ödeme gücünün tahsilatla doğacağı gerçeğine dayanır. Bu itibarla Katma Değer Vergisi Kanununun Gelir Vergisi Kanununa uygun olarak yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Belirtilen sebeplerle Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının a bendinin; " mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması; serbest meslek erbabı için mal veya hizmet karşılığı bedelin tahsil edilmesi" şeklinde değiştirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, serbest meslekte vergiyi doğuran olay, mal veya hizmet karşılığı bedelin tahsil edilmesi olarak yeniden düzenlenmiştir. Böylelikle Katma Değer Vergisi Kanunu ile Gelir vergisi Kanunu arasındaki uyumsuzluğun giderilerek serbest meslek erbabının, mesleklerine özgü işleyiş açısından alamadıkları, belki de hiç tahsil edemeyecekleri bir paranın KDV'sini yahut cezasını ödemek zorunda kalarak mağdur olmalarının önlenmesi ile uygulamadaki ve yargı kararlarındaki çelişkilerin ortadan kaldırılması hedeflenmiştir.

Madde 2- Kanunun yürürlük tarihi belirtilmiştir.

Madde 3- Kanunun kimler tarafından yürütüleceği belirtilmiştir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1.-02/11/1984 tarih ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının a bendi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması; serbest meslek erbabı için mal veya hizmet karşılığı bedelin tahsil edilmesi "

MADDE 2.-Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3.-Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Dr. İrfan NEZİROĞLU
Kanunlar ve Kararlar Müdürü